

Kalkulacja kosztów uprawy łubinu żółtego

Autor: Tadeusz Śmigielski

Data: 6 marca 2019

Podjęcie decyzji o realizacji danej uprawy wymaga przeanalizowania wszystkich za i przeciw. Na ogół czynnikiem rozstrzygającym jest wynik ekonomiczny. Czy jest tak również w przypadku tej rośliny? Zdecydować o tym może kalkulacja kosztów uprawy łubinu żółtego.

Dwa słowa o łubinie

Ze względu na dużą zawartość białka łubin żółty ma bardzo duże znaczenie gospodarcze. Korzystnym cechem tej rośliny jest również to, że znosi krótkotrwałe przymrozki nawet do -8 stopni a kiełkowanie rozpoczyna już przy temperaturze 4 stopni. Innymi zaletami łubinu są małe wymagania glebowe, tzn. można go uprawiać na glebach klasy V i VI. Kolejnym korzystnym cechem jest posiadanie dużego systemu korzeniowego co sprawia, że ma niskie wymagania wodne. Również wysokość dawki nawożenia może poprawić rolnikowi humor.

Oto łubin żółty ze względu na zdolność pobierania z gleby trudno dostępnych dla innych roślin składników mineralnych nie wymaga intensywnego nawożenia fosforem i potasem a w ogóle nie trzeba go nawozić azotem. Warto też wspomnieć, że łubin żółty ma odmiany samokożące i te uprawia się na

ziarno oraz tradycyjne, które można uprawiać na ziarno i zielonkę.

Kalkulacja kosztów uprawy łubinu żółtego na Mazowszu

Prezentujemy obliczenia mazowieckich doradców nie po raz pierwszy. Ilość sporządzonych przez nich kalkulacji może przyprawić o zawrót głowy. Tak kompleksowego podejścia do przybliżenia rolnikom kosztów uprawy poszczególnych roślin mógłby im pozazdrościć nie jeden ODR. Co oczywiście nie znaczy, że kalkulacji nie sporządzają doradcy w innych ośrodkach. W poniższej tabeli znajduje się kalkulacja kosztów uprawy łubinu żółtego dla regionu mazowieckiego.

Koszty i opłacalność uprawy 1 ha łubinu żółtego

Wyszczególnienie	Jednostki	Ilość	Cena	Wartość
Razem wartość produkcji			zł	1350,00
Produkcja główna: łubin żółty	dt	15	90,00	1350,00
Produkcja uboczna:				0,00
Razem koszty bezpośrednie			zł	1094,00
1. Razem materiał siewny				495,00
własny				0,00
z zakupu – nasiona	dt	1,50	330,00	495,00
2. Razem nawożenie			zł	372,00
N				0,00
P	kg	50,00	3,94	197,00
K	kg	70,00	2,50	175,00
3. Razem środki ochrony roślin				227,00
Boxer 800 EC	l	3,00	39,00	117,00
Gwarant 500 SC	l	2,00	55,00	110,00
4. Razem koszty specjalistyczne			zł	0,00
5. Razem inne koszty			zł	0,00
Koszt bezpośredni produkcji 1 dt	zł			72,93
Nadwyżka bezpośrednia bez dopłat	zł			256,00
Razem koszty pośrednie				1679,15
Koszty ogólnogospodarcze – 10% kosztów bezpośrednich	zł			109,40
Praca ciągnika własnego	cnh	15,00	82,65	1239,75
Kombajn	h	1,00	330,00	330,00
Razem koszty ogółem				2773,15
Koszt produkcji 1 dt	zł			184,88
Dochód z działalności bez dopłat	zł			-1423,15
Dopłaty do produkcji	zł			1574,41
Dochód z działalności	zł			151,26
Wskaźnik opłacalności	%			105,45%

UWAGI

Dopłaty do produkcji w 2018 : jednolita płatność obszarowa – 459,15 zł/ha i płatność za zazielenienie – 308,18 zł/ha oraz płatności do roślin strączkowych na ziarno – 721,04 zł/ha, dopłata do paliwa – 86,00 zł/ha.

Kalkulacja została wykonana w grudniu 2018 r.

Kalkulacje Podlaskiego ODR

Kalkulacja kosztów produkcji (ha): łubin żółty na nasiona

Wyszczególnienie Produkcja	j.m.	Cena zł	Plon 12	Wartość	Plon 18	Wartość
Koszty						
1. Materiał siewny	dt	330,00	1,40	462,00	1,40	462,00
2. Materiał siewny azotowe	kg	3,50	0,00	0,00	0,00	0,00
fosforowe	kg	3,75	40,00	150,00	80,00	300,00
potasowe	kg	2,33	60,00	139,80	100,00	233,00
3. Środki ochrony roślin						
Funaben Plus	kg	40,00	0,00	0,00	0,3	12,00
Afalon	l	63,00	1,50	94,50	1,50	94,50
Reglone	l	65,50	0,00	0,00	3,0	199,50
Perenal	l	134,10	1,00	134,10	1,00	134,10
4. Praca maszyn						
własna – ciągnik	cng.	60,60	12,00	727,20	14,00	848,40
najemna – zbiór kombajnem	godz.	320,00	1,00	320,00	1,00	320,00
najem – oprysk	godz.	70,00	2,00	140,00	3,00	210,00
Razem koszty bezpośrednie				2167,60		2813,50
Koszty bezpośrednie zł/dt				180,63		156,31

Kalkulacja i opłacalność łubinu żółtego wg Opolskiego ODR

Lp	Produkt Wyszczególnienie	Łubin żółty Wartość w zł	% udział kosztów	Wartość w zł	% udział kosztów w	Wartość w zł	% udział kosztów w
P	Plon (dt)	13		18		23	
Cz	Cena zbytu dt	85,00		85,00		85,00	
A	Wartość produkcji (P*Cz)	1105,00		1530,00		1955,00	
1	Materiał siewny	400,00	14,0%	400,00	12,8%	400,00	12,8%

2	Nawozy	898,01	31,5%	984,38	31,6%	1024,88	31,6%
	N	14,00		21,00		21,00	
	P	52,00		60,00		60,00	
	K	45,00		60,00		78,00	
3	Środki ochrony roślin	213,00	7,5%	309,75	9,9%	349,75	10,3%
4	Inne koszty specjalistyczne	50,00	1,8%	50,00	1,6%	50,00	1,5%
B	Koszty bezpośrednie (1+2+3+4)	1561,01	54,7%	1744,13	56%	1824,63	55,7%
C	Nadwyżka bezpośrednia bez dopłat (A-B)	-456,01		-214,13		130,17	
1	Koszty pracy maszyn własnych	523,75	18,3%	549,85	17,6%	549,85	16,3%
2	Koszty usług rolniczych	380,00	13,3%	415,00	13,3%	485,00	14,4%
3	Podatki i ubezpieczenia	233,58	8,2%	233,58	7,5%	233,58	7,1%
4	Pozostałe koszty	156,10	5,5%	174,41	5,6%	182,46	5,6%
D	Koszty pośrednie (1+2+3+4)	1293,43	45,3%	1372,85	44%	1450,90	44,4%
E	Koszty całkowite (B+D)	2854,45		3116,98		3275,53	
F	Koszty prod. 1 dt (E/P)	219,57		173,17		142,41	
D	Dochód rolniczy netto bez dopłat (A-E)	-1749,45		-1586,98		-1320,53	
1	Dopłaty	1554,86		1554,86		1554,86	
H	Dochód rolniczy całkowity (G+1)	-194,59		-32,12		234,33	
I	Wskaźnik opłacalności bez dopłat	38,71%		49,09%		59,69%	
J	Wskaźnik opłacalności z dopłatami	93,18%		98,97%		107,15%	

Kalkulacja kosztów uprawy łubinu żółtego

Powyższe obliczenia doradców niektórych ośrodków wskazują, że podobnie jak i przy uprawie innych roślin o ich opłacalności decydują poniesione koszty, wysokość plonu a przede wszystkim dopłaty. O wpływie warunków klimatycznych oczywiście nie wspominamy. Należy wziąć pod uwagę również to, że łubinu żółtego nie można uprawiać we wszystkich rejonach kraju.

Nie zaleca się uprawiać tej rośliny w rejonach górskich, podgórskich oraz w północno-wschodniej części kraju. Nie można też zapominać o tym, że łubin może być uprawiany jako międzyplon pełniący funkcję zielonego nawozu. Wysiew łubinu żółtego jako tzw. międzyplonu ścierniskowego, przy sprzyjających warunkach, może zaowocować nawet 10 tonami zielonej masy z hektara.